

FÖRFARANDEN FÖR GENOMFÖRANDE AV KONKURRENSPOLITIKEN

KOMMISSIONEN

STATLIGT STÖD – FRANKRIKE, BELGIEN, LUXEMBURG

Statligt stöd C 9/09 (f.d. NN 49/08, 50/08 och 45/08) – Stöd till Dexia i form av en garanti för obligationer och vissa tillgångar (likviditetsstöd) och kapitalökning – Belgien, Frankrike, Luxemburg

Uppmaning enligt artikel 88.2 i EG-fördraget att inkomma med synpunkter

(Text av betydelse för EES)

(2009/C 181/09)

Genom den skrivelse, daterad den 13 mars 2009, som återges på det giltiga språket på de sidor som följer på denna sammanfattning, underrättade kommissionen Belgien, Frankrike och Luxemburg om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget avseende de ovannämnda åtgärderna.

Berörda parter kan inom en månad från dagen för offentliggörandet av denna sammanfattning och den därpå följande skrivelsen inkomma med sina synpunkter. Synpunkterna ska sändas till följande adress:

European Commission
Directorate-General for Competition
State Aid Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË
Fax +32 22961242

Synpunkterna kommer att meddelas Belgien, Frankrike och Luxemburg. Den berörda part som inkommer med synpunkter kan skriftligen begära konfidentiell behandling av sin identitet, med angivande av skälen för begäran.

SAMMANFATTNING

1. FÖRFARANDE

1. Genom ett beslut av den 19 november 2008 beslutade kommissionen att inte göra några invändningar mot det likviditetsstöd som beviljats Dexia och den garanti som täcker Dexias obligationer. Kommissionen ansåg att åtgärderna var förenliga med den gemensamma marknaden på grundval av artikel 87.3 b i fördraget som undsättningsstöd, och godkände dem för en sexmånadersperiod som började löpa den 3 oktober 2008. Kommissionen klar gjorde att den kommer att göra en ny utvärdering av stödet när den perioden har löpt ut, men kommer då att betrakta det som en strukturåtgärd.
2. Frankrike anmälde en omstruktureringsplan till kommissionen den 16 februari 2009, Luxemburg den 17 februari 2009 och Belgien den 18 februari 2009.

2. BAKGRUND

3. Stödmottagare är Dexia, en finanskoncern med verksamhet inom bank- och försäkringssektorn som är noterad på bör-

serna Euronext Paris och Euronext Brussels. Dexia hade ett börsvärde på 11,7 miljarder EUR den 30 juni 2008. Dexia grundades 1996 genom fusionen mellan Crédit Local de France och Crédit communal de Belgique. Dexia är specialiserad på långivning till kommuner, men har även 5,5 miljarder privatkunder, huvudsakligen i Belgien.

4. I likhet med hela den globala banksektorn har Dexia sedan september 2008 lidit av en akut finanskris som tar sig uttryck i ökande likviditetsbrist och en allt högre kostnadsnivå. Myndigheterna i Belgien, Frankrike och Luxemburg (nedan kallade *medlemsstaterna*) vidtog 2008 en rad åtgärder för att stödja Dexia: Medlemsstaterna och Dexias gamla aktieägare ökade Dexias kapital med 6,4 miljarder EUR och införde en garantimekanism för obligationer som emitterats av Dexia. Dessutom beviljade den belgiska centralbanken Dexia ett likviditetsstöd i samarbete med den franska centralbanken. Medlemsstaterna åtog sig då att inom sex månader från och med den 3 oktober 2008 lägga fram en omstruktureringsplan för Dexiakoncernen med detaljerad information om de åtgärder som ska garantera företagets lönsamhet på lång sikt. Genom sitt amerikanska

dotterbolag Financial Security Assurance (nedan kallat FSA) är Dexia dessutom en av de viktigaste aktörerna på området kreditförstärkning. Den amerikanska fastighetskrisen har drabbat denna verksamhet särskilt hårt: FSA har gått med förlust sedan det första kvartalet 2008 och förlusterna har fortsatt att öka oavbrutet sedan dess. Den extremt svåra situationen för FSA har tvingat Dexia att fundera på flera olika alternativ för att minska sin exponering mot sitt dotterbolag. Alternativen var likvidation, gradvis nedläggning eller avyttring. Dexia valde till slut det sistnämnda alternativet, och ett försäljningsavtal ingicks med företaget Assured Guaranty den 14 november 2008.

5. Frankrike anmälde således sin omstruktureringsplan till kommissionen den 16 februari 2009, Luxemburg den 17 februari 2009 och Belgien sin den 18 februari 2009. Planen omfattar följande:

— FSA ska avyttras.

— Verksamhet som avser finansiering av kommuner och företag (*Public and Wholesale Banking*), och verksamhet som avser finansmarknaderna (*Treasury and Financial Markets*) ska minska.

— Koncernens riskprofil, särskilt likviditetsrisken, ska sänkas.

— Kostnadsbasen ska minskas med 15 % över en treårsperiod.

— Åtgärder som avser verksamheten ska vidtas (som till exempel att den rörliga delen av arvoden för Dexias och de viktigaste Dexia-enheterernas styrelseledamöter ska slopas).

6. Frankrike, Belgien och Luxemburg föreslår att man håller kvar obligationsgarantin och likviditetsstödet under omstruktureringsperioden, eventuellt till oktober 2010.

7. Frankrike och Belgien föreslår också att en garanti på 16,9 miljarder US-dollar beviljas för tillgångar i FSA:s portfölj för finansiella produkter, med undantag för tillgångar till det nominella värdet 4,5 miljarder US-dollar, som Dexia garanterar själv. Enligt de belgiska och franska myndigheterna är statsgarantin ett nödvändigt villkor för att avtal om avyttring av FSA ska kunna ingås.

3. BEDÖMNING

8. Kommissionen konstaterar att kapitalökningen och garantin för FSA:s finansiella produkter (nedan kallad FSA-åtgärden),

obligationsgarantin och likviditetsstödet utgör statligt stöd till Dexia i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget.

9. Å andra sidan noterar kommissionen i) att avyttringen av FSA är en viktig del av Dexias omstruktureringsplan, ii) att övriga tänkbara alternativ (att försätta FSA i likvidation eller gradvis nedläggning av dess verksamhet) vore dyrare för banken och iii) att avyttringen av FSA kräver att den belgiska och franska staten ställer en garanti till förfogande. Därför har kommissionen, i enlighet med artikel 16 i gemenskapens riktlinjer för undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter (nedan kallade *riktlinjerna*)⁽¹⁾ beslutat att inte invända mot garantin, de tillgångar den täcker och de förluster som Dexia ådrar sig på grund av garantin. Kommissionen anser att det är fråga om en nödvändig, ändamålsenlig och proportionerlig strukturåtgärd som bör genomföras snabbt, till och med innan omstruktureringsplanen granskas.

10. Samtidigt har kommissionen emellertid också undersökt FSA-åtgärden mot bakgrund av kommissionens meddelande om värdeminskade tillgångar⁽²⁾, och den har inte utifrån den information som lämnats kunnat bekräfta att de tillgångar som garantin täcker har bedömts enligt de metodprinciper som formulerats i meddelandet. I det här skedet kan kommissionen inte heller uttala sig om huruvida ersättningen från medlemsstaterna i fråga är tillräcklig.

11. Kommissionen kan inte godkänna att den omstruktureringsplan som anmälades den 16, den 17 respektive den 18 februari och de åtgärder som hänför sig till den (kapitalökningen och förlängningen av obligationsgarantin och likviditetsstödet genom beslut av den 19 november 2008) ska betraktas som förenliga med EG-fördraget, särskilt inte med hänsyn tagen till riktlinjerna.

12. Samtidigt som kommissionen erkänner att en minskning av Dexias balansräkning har en positiv effekt reserverar den sig i fråga om omstruktureringsplanens möjligheter att garantera Dexias lönsamhet på lång sikt. Det förefaller som om den FSA-portfölj bestående av finansiella produkter som Dexia behåller skulle kunna försämrade koncernens framtida resultat, eftersom Dexia trots medlemsstaternas garanti behåller en betydande del av de förluster som först tillskrivs garantigivaren. Dessutom är minskningen av skillnaden mellan Dexias resurser och långfristiga skyldigheter (likviditetsbristen) en avgörande faktor för koncernens lönsamhet på lång sikt. Minskningen av likviditetsbristen bygger dock på antaganden om försäljning av tillgångar (bl.a. statsobligationer) och nya insättningar som i rådande marknadsläge inte förefaller tillräckligt väl underbyggda. Omstruktureringsplanen ger inga klara belägg för att Dexia kommer att kunna hitta långsiktiga finansieringskällor i framtiden. Kommissionen hyser särskilt tvivel om huruvida koncernen kan tillförsäkras stabila finansieringskällor om ersättningen

⁽¹⁾ EUT C 244, 1.10.2004, s. 2.

⁽²⁾ Meddelande från kommissionen om behandlingen av värdeminskade tillgångar inom gemenskapens banksektor (25.2.2009).

för garantin för Dexia-obligationer hålls på nivån 25 räntepunkter under mindre än en månad, samtidigt som Europeiska centralbankens rekommendationer måste följas ⁽¹⁾.

åtgärder som syftar till att skära ned verksamheten (t.ex. försäljningen av FSA), eftersom åtgärderna verkar vara nödvändiga för att återställa koncernens lönsamhet överhuvudtaget.

13. Kommissionen hyser också tvivel om huruvida de åtgärder som omfattas av omstruktureringsplanen är förenliga med de stödmottagande finansinstitutens skyldighet att kompensera stöden med åtgärder som gör det möjligt att undvika en oproportionerlig snedvridning av konkurrensen. I själva verket planerar Dexia bland annat att öka sin kreditgivning till den offentliga sektorn på vissa marknader, bland annat i Belgien, där Dexia redan har en mycket stor marknadsandel. Dessutom reserverar kommissionen sig i fråga om möjligheten att som kompenserande åtgärd godta vissa

14. Även om Dexia bidrar till kostnaderna för omstrukturen på ett betydande sätt, är detta beroende av att koncernen kan omvandla en del av sina tillgångar till likvida medel. Detta gäller särskilt portföljen bestående av statsobligationer. Portföljens höga värde och det rådande marknadsläget tillåter dock inte en försäljning av dessa obligationer i normal ordning. Dessutom hyser kommissionens tvivel om huruvida en ny minskning av kreditgivningen kan betraktas som en del av Dexias reella bidrag i den mening som avses i riktlinjerna.

⁽¹⁾ ECB-rådets rekommendation om statliga garantier för bankkulder (20.10.2008).